Vedlegg E

Vygruppens Etiske Krav til Leverandører

1. FORMÅLET MED VYGRUPPENS ETISKE KRAV

Vygruppen anser etisk og ansvarlig opptreden som forpliktende for hele Vygruppen, og jobber for å ha en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, dyr, samfunn og miljø. Policy for arbeidstaker og menneskerettigheter danner grunnlaget for vårt arbeid med etisk og ansvarlig opptreden, også i leverandørkjeden, og er tilgjengelig på våre nettsider. Formålet med Vygruppens etiske krav til leverandører er å sikre at alle som leverer varer og tjenester til konsernet har et tilsvarende bevisst og forpliktende forhold til dette.

Våre leverandører og samarbeidspartnere skal arbeide målrettet og systematisk for etterlevelse av disse kravene, og vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring for mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kravene gjelder alle leverandører og deres underleverandører, og utgjør en del av Vygruppens kontrakt med Leverandørene.

Leverandøren er ansvarlig for å overholde disse kravene både i egen virksomhet, og i egen leverandørkjede. Leverandøren plikter å gi ansatte og underleverandører tilstrekkelig og nødvendig innføring i Vygruppens etiske krav, slik at alle som deltar i gjennomføring av arbeid for Vygruppen har kunnskap om og forståelse av disse.

2. AKTSOMHETSVURDERINGER

Leverandøren skal ha oversikt over sin leverandørkjede, gjennomføre og arbeide aktivt med aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for å hindre brudd på Vygruppens etiske krav. Å arbeide aktivt med aktsomhetsvurderinger innebærer å gjøre egne risikokartlegginger for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og stanse, forebygge og redusere slik påvirkning. Tiltakene må overvåkes og vurderes effekten av, og kommuniseres til de berørte. Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.

Leverandør skal ha et system for håndtering av klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon.

3. GRUNNLEGGENDE MENNESKERETTIGHETER OG ARBEIDSTAKERRETTIGHETER

3.1 Generelt

Leverandøren skal sikre at virksomheten ikke direkte eller indirekte bryter grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter, som nedfelt i:

- FNs menneskerettighetserklæring
- ILOs åtte kjernekonvensjoner samt andre relevante ILO-konvensjoner, jfr. punkt 3.8
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonslandet

Kravene angir minimumsstandarder. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som angitt i de etiske kravene, skal den høyeste standarden gjelde.

3.2 Barnearbeid

Leverandøren skal respektere og etterleve bestemmelsene i FNs barnekonvensjon art. 32, ILO-konvensjonene nr. 138 om minstealder nr. 182 om barnearbeid, nr. 79 om rekruttering av barnearbeidere, samt ILO anbefaling nr. 146 om barnearbeid. Som en del av dette skal:

- Minstealder for arbeidere ikke være under 15 år, og i tråd med nasjonal minstealder for ansettelse eller; minstealder for obligatorisk skolegang. Høyeste alder skal være gjeldende.
- Nyrekruttering av barnearbeidere i strid med ovennevnte minstealder skal ikke finne sted.
- Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert til nattarbeid.
- Ved avvik skal det etableres handlingsplaner og legges til rette for støtteordninger for snarlig utfasing av barnearbeid som er i strid med ILO-konvensjonene 138 og 182. Handlingsplanene skal dokumenteres og kommuniseres til relevante interessenter.

3.3 Tvangsarbeid/slavearbeid

Leverandøren skal overholde ILO-konvensjonene nr. 29 om tvangsarbeid og 105 om slavearbeid, bl.a. ved å sørge for å ikke bidra til tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Som en del av dette skal:

- alle arbeidstakere i leverandørkjeden være frie til å avslutte arbeidsforhold med rimelig oppsigelsestid.
- Leverandøren ikke ta beslag i arbeidstakeres identitetspapirer eller kreve depositum.

3.4 Diskriminering

Leverandøren skal overholde ILO-konvensjonene nr. 100 om likelønn og 111 om diskriminering, og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon. Som en del av dette skal:

- Leverandøren bl.a. sørge for at det ikke forekommer usaklig eller ulovlig forskjellsbehandling når det gjelder ansettelse, avlønning, opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering på grunnlag av kjønn, etnisk tilhørighet, kaste, religion, alder eller annet grunnlag.
- Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd

3.5 Marginaliserte befolkningsgrupper

Leverandøren skal overholde FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2.

Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for urfolk eller andre marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer, overdreven bruk av vann eller andre naturressurser som befolkningsgruppene er avhengig av.

3.6 Brutal behandling (Menneskerettighetserklæringen/ UDHR, Art. 7))

Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling er forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk og andre former for ydmykelser.

3.7 Fagorganisering og kollektive forhandlinger

Leverandøren skal overholde ILO-konvensjonene nr. 87 om foreningsfrihet, nr. 98 om kollektive forhandlinger og rett til kollektive forhandlinger, samt nr. 135 og 154. Som en del av dette skal:

- Arbeidere uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke blande seg inn i, hindre eller motarbeide fagorganisering eller kollektive forhandlinger.

- Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid og skal ha mulighet til å utøve rollen som ansattrepresentant på arbeidsplassen.

Dersom retten til fri organisering og/eller kollektive forhandlinger er begrenset ved lov, skal Leverandøren likevel legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling, så langt det er tillatt i produksjonslandet.

3.8 Andre relevante ILO – konvensjoner

Leverandør skal overholde følgende ILO konvensjoner og anbefalinger:

- ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164 om helse, miljø og sikkerhet
- ILO konvensjon nr. 131 om lønn
- ILO konvensjon nr. 1 og 14 om arbeidstid.
- ILO konvensjon nr. 95, 158, 175, 177 og 181 om regulære ansettelser

3.9 Overholdelse av arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland

Leverandøren skal overholde arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland og/eller der tjenesten utføres. Av særlige relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser som er tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

3.10 Personvern

Leverandøren skal respektere arbeidstakere og tredjeparters personvern, og skal herunder ikke registrere eller overvåke disse uten at det er i overensstemmelse med det aktuelle lands lover.

4. MILJØ

Leverandøren skal sørge for minst mulig negativ miljøpåvirkning i hele verdikjeden, og skal overholde relevante nasjonale og internasjonale miljøstandarder. Leverandøren skal aktivt arbeide for å minimere klimagassutslipp og lokal forurensing, bruk av skadelige kjemikalier, sprøytemidler, miljørisiko og andre klima- og miljøutfordringer knyttet til egen virksomhet og i leverandørkjeden. Relevante utslippstillatelser skal innhentes der relevant. Der Leverandøren har virksomhet med vesentlig miljøpåvirkning og/eller miljørisiko skal Leverandøren ha en offentlig tilgjengelig miljøpolicy.

Der Leverandøren omfattes av avfallsforskriften skal Leverandøren være medlem i godkjent(e) returordning(er).

5. FORRETNINGSETIKK OG KORRUPSJON

5.1 Forretningsetikk

Leverandøren skal overholde generelle krav til god forretningsskikk, ryddighet og etterrettelighet i gjennomføringen av Leverandørens virksomhet. Leverandøren skal overholde regler og forskrifter på alle relevante områder, herunder innenfor områdene skatte- og avgiftsrett og konkurranselovgivning.

5.2 Korrupsjon og habilitet

Leverandøren skal aktivt og løpende arbeide mot utpresning, korrupsjon og hvitvasking, i egen virksomhet og sin leverandørkjede. Leverandør skal sørge for undersøkelser av forhold der det er rimelig å anta at slikt kan ha funnet sted.

Leverandøren skal overholde krav til habilitet, og rapportere om tilfeller av mulig inhabilitet. Leverandøren skal melde fra umiddelbart dersom det er en mulig interessekonflikt mellom Vygruppen og Leverandøren selv eller en tredjepart Leverandøren har et forhold til. Med forhold menes her særlig eierrelasjon eller avtalerelasjon.

Leverandøren skal ikke forsøke å påvirke beslutninger ved å tilby gaver eller andre ytelser til ansatte/representanter i Vygruppen.

6. DYREVELFERD

Leverandøren skal respektere dyrevelferd. Tiltak bør iverksettes for å minimere negativ påvirkning på produksjonsdyrs og arbeidsdyrs velferd. Nasjonal og internasjonal dyrevelferdslovgivning og -reguleringer skal overholdes.

7. HANDELSBOIKOTT

Leverandør skal unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

8. OPPFØLGING OG DOKUMENTASJON AV ETTERLEVELSE

Vygruppen, eller tredjepart engasjert av oppdragsgiver, skal ha rett til å gjennomføre de oppfølgingstiltak hos Leverandøren og dennes underleverandører som er nødvendig for å sikre at Vygruppens etiske krav etterleves. Leverandøren skal på oppfordring fra Vy dokumentere hvordan de selv, og eventuelt underleverandører, arbeider for å etterleve retningslinjene.

Aktuelle oppfølgingstiltak Vy kan benytte kan omfatte, men er ikke begrenset til:

- Bruk av egenrapporteringsskjema og oppfølgingssamtaler,
- Dokumentasjon av produksjonsenheter i leverandørkjeden for utvalgte risikoprodukter, -komponenter og/eller råvarer,
- Dokumentasjon av risikoanalyser og oppfølgingstiltak i leverandørkjeden, og
- Inspeksjon/revisjon i leverandørkjeden. Dette inkluderer stedlig revisjon hos leverandør eller i leverandør sin leverandørkjede.

Der krav til medlemskap i returordning eller lignende gjelder, skal dokumentasjon på slikt medlemskap fremlegges på forespørsel.

9. BRUDD PÅ DE ETISKE KRAVENE

Leverandøren er pliktig til umiddelbart å melde fra om brudd på Vygruppens etiske krav som Leverandøren oppdager i egen virksomhet eller hos underleverandører. Leverandøren skal umiddelbart iverksette nødvendige aksjoner for å rette de aktuelle brudd. Vygruppen kan kreve at det legges fram en tiltaksplan for når og hvordan bruddene skal rettes.

Brudd på Vygruppens etiske krav vil anses som vesentlig mislighold av kontraktens forpliktelser, og vil kunne medføre at Vygruppen;

- Iverksetter midlertidig stans i leveransen. Vygruppen vil under midlertidig stans ha anledning til å foreta erstatningskjøp hos annen leverandør.
- Krever at Leverandøren bytter underleverandør. Dette skal skje uten kostnad for Vygruppen.
- Hever kontrakten med Leverandøren, jf. også kontraktens bestemmelser.

- Ikke kvalifiserer Leverandøren til nye konkurranser om kontrakter i Vygruppen.